

El setmanari satíric 'Charlie Hebdo' ha tornat al quiosc però no a la normalitat. No ha estat fàcil reclutar nous dibuixants ni evitar els malsons provocats per aquell 7 de gener.

'Charlie' des del búnquer

El 25 de febrer *Charlie Hebdo* va tornar als quioscos i a la seva periodicitat setmanal habitual. És l'únic que es podrà considerar "habitual" en aquesta tornada, ja que la distribució s'ha multiplicat, com a mínim, per 25 –tenia 8.000 subscriptors i n'ha guanyat 200.000–, s'han hagut de buscar nous dibuixants i la

redacció s'ha convertit en un búnquer. Les càmeres de vigilància controlen els accessos i els vidres antibals fan de la nova redacció del *Charlie* la peixera inexpugnable de l'humor. Els mateixos dibuixants i redactors es pregunten ara si les mesures de seguretat no els allunyan de la realitat, no els aïllaran de l'humor.

El número 1.179 de *Charlie Hebdo* treu en portada un dibuix de Luz –autor també de l'últim número– d'un gosset amb el *Charlie* a la boca, perseguit pels seus dimonis –també gossos– ensenyant els ullals (Marine le Pen, el gihadisme, Sarkozy, el papa, els banquers i, fins i tot, un micro del canal de notícies BFM). De títol, una frase feta, "C'est reparti": "Tornem". Sant Tornem-hi.

Però una cosa és la reconstrucció física de la redacció i l'altra fer un nou equip. Segons explicava en un reportatge a *Le Monde* la periodista

Raphaëlle Bacqué, molts dels dibuixants que rebien la trucada de *Charlie Hebdo* declinaven l'oferta: "Preguntaven 'És obligat assistir al consell de redacció?', 'Cal que signi amb el meu nom real?', i no podien quedar fins d'aquí a sis mesos".

Fa vint anys els dibuixants trucaven a la porta del *Charlie* per col·laborar-hi. Avui dia, segons Bacqué, la majoria d'autors de talent escullen el còmic, "més lucratiu i menys compromès".

Això no hauria de ser problema, perquè el "número dels supervivents", com va ser batejat el 1.178, va ser un èxit: de sobte, la revista satírica de tiratge modest, tarifes baixes i dibuixants mal pagats ha aconseguit gairebé deu milions d'euros d'aquell seu primer número posterior a la massacre del 7 de gener. En principi, els diners s'havien de destinar a les famílies de les víctimes i a una fundació d'ajuda a dibuixants amenaçats en els seus països, però no tothom hi està d'acord en la redacció. Un dels dibuixants morts en l'atemptat, en Charb, tenia el 40 per cent del capital de *Charlie*. En teoria, en cas de mort, s'haurien de proposar a altres accionistes. Els pares de Charb el van oferir a Luz, però aquest ha rebutjat perquè prefereix, com Riss –el nou director– o Eric Portheault, que l'empresa esdevingui una cooperativa dels dibuixants i redactors. Un dels articulistes de *Charlie*, Patrick Pelloux, confessa quant a la pluja de diners sobre *Charlie Hebdo*: "Aquests milions són un malson que ens pot acabar matant".

Els malsons reals. Els malsons nocturns no abandonen bona part de la redacció de la revista satírica. El mateix Riss confessa que el persegueixen. El record dels trets no s'oblida i l'amenaça no s'esvaeix mai del tot. Un dibuixant vol treballar des de casa. Un redactor vol deixar-ho córrer.

Les mostres de suport no són prou per diluir la por. D'altra banda, la solidaritat és limitada i la moral de la gent de *Charlie Hebdo* s'enfonsa en veure que la revista danesa *Jyllands-Posten* –la primera a ser amenaçada per la publicació d'una caricatura de Mahoma, que *Charlie Hebdo* publicà en solidaritat– ni tan sols reproduïa el seu número dels supervivents.

Mentrestant encara hi ha tres ferits a l'hospital: el dissenyador del web de la publicació, Simon Fieschi, que es recupera d'una perforació de pulmó per un tret; el periodista Philippe Lançon, que ja ha estat intervingut sis vegades en el procés de reconstrucció de la seva mandíbula, també desfeta

per una bala, i Fabrice Nicolino, que va rebre un tret a cada cama, però ja va escriure en el número dels supervivents.

A la plantilla es mantenen la dibuixant Catherine Meurisse –l'única dona que acudia als consells de redacció–; el periodista Laurent Léger –encarregat dels reportatges de la revista– i Zineb El Rhazoui –la periodista marroquina que ha esdevingut l'assot del rei del Marroc, Mohamed VI. Una de les noves cares és Ali Dilem, caricaturista algerià de 46 anys que de seguida va expressar la seva solidaritat amb el setmanari.

El nou número del *Charlie* ha fet un tiratge de dos milions d'euros i envaït els quioscos de la República Francesa. Ara caldrà veure com païxen els seus redactors –obligatòriament enclaustrats per les amenaces constants– el pes de l'èxit, els engrossits comptes bancaris i els vidres blindats.

Àlex Milián

Aquesta és la història de la destrucció rigorosament autocalculada i volguda d'un grup que, des de la seva estabilitat burgesa, s'arrisca a fer un «experiment» perillosament romàntic que transformarà a fons la vida de cada un i que els obligarà a combinacions complexes i, de fet, irresistibles. L'autor utilitza com a material de base Les afinitats electives de Goethe i hi juga i el capgirra per emfasitzar i subratllar aquells aspectes que vinculen els protagonistes a les seves ambicions i necessitats. L'experiment és senzill i alhora poderós, com ho és la hipòtesi que es posa a prova, subjacent en tot el text: quina és la capacitat de les persones de resistir l'instint? Els personatges, que recorreran el circuit dels sofriments propis del romanticisme, provaran de sortir-se'n, però la història, aquest mal que no té remei, els venjarà tots.

L'experiment

Josep Maria Muñoz Pujol

NOVETATS 3i4

Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.com